

HJÄLPSYSTEMET FÖR OFFER FÖR MÄNNISKOHANDEL

HALVÅRSÖVERSIKT

1.1—30.6.2018

Statistik över hjälpsystemet från början av 2018

Webbplatsen manniskohandel.fi har förnyats

Presentation: Tvingande till brottslighet är en form av människohandel

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledningsvis	3
Den förnyade webbplatsen manniskohandel.fi	3
IHME: Utbildning för förundersökningsmyndigheter och en forskning om barnhandel	4
Kampanjen Se osynliga	4
Presentation: Tvingande till brottslighet är människohandel	5
Statistik över hjälpsystemet 1.1—30.6.2018	6
I Finland har man oftast identifierat offer för sexuellt utnyttjande	6
Statistik över de nya kunderna	7
De hänvisade människohandelsoffer till hjälpsystemet	8
Alla kunder i hjälpsystemet 30.6.2018 - rekordantal	8
Hjälpsystemets personal	9
Kontaktuppgifter	9

INLEDNINGSVIS

Det är uppenbart att det i Finland sker människohandel i anknytning till sexuellt utnyttjande. Dess offer hänvisas ändå inte till parter som tillhandahåller hjälp lika ofta som till exempel människohandelsoffer som utnyttjas som arbetskraft och som man årligen identifierar ett stort antal av i Finland.

Från början av 2018 har det ändå skett en förändring i det här. Till hjälpsystemet för människohandelns offer har man i Finland från början av året som kunder upptagit 12 personer som blivit offer för människohandel i anknytning till sexuellt utnyttjande. Antalet är fortfarande lågt, men det är ändå

betydligt större än under tidigare år. Bland annat det här framgår av den färskaste statistiken över hjälpsystemet.

I den här halvårsöversikten berättar vi också om projekt och kampanjer inom hjälpsystemet, genom vilka man ytterligare vill förbättra identifieringen av människohandelns offer och hänvisningen av dem till hjälp.

En särskild presentation ges över tvingande till brottslighet, en form av människohandel som förekommer överraskande allmänt men som det är svårt att identifiera som människohandel.

DEN FÖRNYADE WEBBPLATSEN MÄNNISKOHANDEL.FI

Hur kan du hjälpa? Du har en roll

För att kunna hjälpa offer för människohandel måste offret först identifieras. Just du kan ha en betydande roll i att identifiera ett offer och hitta hjälp.

Information för hjälpare

Identifiera människohandel

Har du fallit offer för
människohandel?

Vi hjälper dig, ring
029 54 63 177

Den förnyade webbplatsen människohandel.fi som hjälpsystemet för människohandelns offer upprätt-håller öppnades i slutet av juni 2018.

Webbplatsen tillhandahåller nu mer effektivt information om arbetet mot människohandel samt om hur man identifierar och bemöter offer för människohandel. På webbplatsen ges råd om hur ett eventuellt offer hänvisas till hjälpsystemet, och under punkten Information för hjälpare hittas även blanketter med vilka personen kan föreslås som kund i hjälpsystemet.

På webbplatsen finns också ett särskilt avsnitt för hemkommer som har ett offer för människohandel som kund.

För ett eventuellt offer för människohandel erbjuds flera olika kanaler för att få hjälp antingen av staten eller av organisationer. Det finns också många olika sätt att ta kontakt: ringa till informationsnumret, en blankett för kon-

takttagande samt en live chat-tjänst. Till en början är chatten öppen endast tisdagar kl. 13–15 men man planerar att utvidga användningen av tjänsten.

I avsnittet Hjälp för offer kan ett eventuellt offer identifiera sin situation och söka sig till hjälp, antingen till hjälpsystemet eller till skydd av en organisation som offret själv väljer.

Kontakt till hjälpsystemet via webbplatsen togs redan samma dag som den förnyade webbplatsen öppnades. Personen som tog kontakt hade hamnat i förhållanden som visar tecken på människohandel och bad om hjälp.

Förnyelsen av webbplatsen stöddes av Europeiska Unionen (ISF-P).

FONDEN FÖR INRE SÄKERHET
– POLISSAMARBETE, FÖREBYGGANDE
OCH BEKÄMPANDE AV BROTTSLIGHET
SAMT KRISHANTERING
Med stöd från Europeiska unionen

Hjälpssystemet förbereder ett utbildningspaket avsett för förundersökningsmyndigheter samt en utredning över barnhandelns situation i Finland.

Utbildningspaketet som är avsett för förundersökningsmyndigheter innehåller två separata moduler för nätutbildning, där man fördjupar sig i människohandelsfenomenet och dess särdrag i förundersökning. Det handlar om ett omfattande utbildningspaket som kan användas av såväl sådana förundersökningsmyndigheter som nyss inlett sin verksamhet som av veteraner i branschen. Modulerna har byggts i samarbete med Polisstyrelsen, Staben för gränsbevakningsväsendet, Polisyrkeshögskolan och Gräns- och sjöbevakningsskolan, och de kommer att kunna tas i bruk på hösten 2018 då den egentliga nätutbildningen om modulerna startar.

Nätutbildning ordnas runt om i Finland vid totalt 11 polisstationer samt vid Gränsbevakningsväsendets administrativa enheter. Vid nätutbildningen kan cirka 200–300 förundersökningsmyndigheter ges arbetsredskap för att förhindra människohandel.

Syftet med utredningen av barnhandel är att reda ut situationen för barnhandel i Finland. Exempel på centrala frågor för utredningen är: Vilka former får människohandeln som riktas till barn i Finland? Hurdana fall har kommit till myndigheters, organisationers och övriga parter kännedom? Hur har man agerat i de fall som kommit till kännedom? Hur kan man i Finland identifiera och förebygga människohandel som riktas till barn?

Utredningen genomförs under 2018 i samarbete med Europeiska institutet för kriminalpolitik HEUNI som fungerar under FN. Rapporten publiceras i början av år 2019.

FONDEN FÖR INRE SÄKERHET
- POLISSAMARBETE, FÖREBYGGANDE
OCH BEKÄMPANDE AV BROTTSLIGHET
SAMT KRISHANTERING
Med stöd från Europeiska unionen

KAMPANJEN SE OSYNLIGA

NÄE NÄKYMÄTTÖMIÄ.

Huomaa ihmiskaupan uhri ja kerro avusta, johon hänellä on oikeus.
Ota meihin yhteyttä. Me autamme.

IHMISKAUPAN UHRIEN
AUTTAMISJÄRJESTELMÄ
www.ihmiskauppa.fi

Lägg märke till ett offer för människohandel och berätta om det stöd offret är berättigat till

Hur identifierar man ett offer för människohandel och hur kan man hänvisa honom eller henne till parter som ger hjälp? Den nya kampanjen av hjälpssystemet för människohandelsoffer svarar på de här frågorna. Kampanjen som startar på hösten 2018 är riktad till myndigheter, organisationer samt övriga aktörer som kan möta offer för människohandel i sitt arbete.

Kampanjaffischerna uppmanar att se de osynliga, det vill säga att bland oss identifiera offer för människohandel - en dold brottslighet. Affischerna hänvisar till att söka mer information på webbplatsen manniskohandel.fi. I tillägg till affischerna omfattar kampanjen även en broschyr med korta och koncisa anvisningar om hur man bemöter ett offer för människohandel och hänvisar honom eller henne till hjälp.

Affischer och broschyrer kan beställas på adressen ihmiskauppa.auttamisjarjestelma@migri.fi eller genom att ringa hjälpssystemets informationsnummer 029 54 63 177.

TVINGANDE TILL BROTTSLIGA HANDLINGAR ÄR MÄNNISKOHANDEL

VID INDRIVNING AV KNARKSKULDER KAN DEN SKULDSATTA VARA TVUNGEN ATT BEGÅ BROTT MOT SIN VILJA. I VIS-
SA FALL KAN DET DÅ HANDLA OM MÄNNISKOHANDEL. OFFRET SOM TVINGAS TILL BROTT KAN OCKSÅ VARA ETT
BARN SOM VÅRDNADSHAVAREN ANVÄNDER SOM EN DEL AV DEN BROTTSLIGA VERKSAMHETEN. OM OFFRET INTE
SJÄLV KAN SÖKA HJÄLP ELLER BERÄTTA OM SIN SITUATION, ÄR DET MÖJLIGT ATT OFFRET DÖMS FÖR BROTT SOM
HAN ELLER HON TVINGATS BEGÅ.

“Rusmedelsskulder indrivs på ett allt grymmare sätt. Personer med narkotikaskulder tvingas begå brott för att sona sina skulder.” Det här konstaterade en polisman vid Uleåborgs polisstation i en intervju i tidningen Kaleva år 2007. Han fortsatte med att konstatera att det är lätt att få en skuldsatt person att göra olika slags brottsliga uppdrag. Enligt polisen riktar sig våldet eller hotet om våld inte enbart mot den skuldsatta utan även mot dennes familj och andra närstående personer.

Fenomenet är inte nytt

Att tvinga personer till brottslig aktivitet och dra nytta av det är en av människohandelns former. Det här kan innebära att man pressar en person till fickstöld, snatteri, olaglig försäljning av rusmedel, våldsbrott eller annan straffbar verksamhet.

Offret har ingen möjlighet att vägra delta i den brottsliga verksamheten eller avlägsna sig från situationen. Offret får inte heller behålla den ekonomiska vinst som brotten insamlat utan vinsten ska helt eller delvis överlämnas till utnyttjaren.

Fenomenet är inte nytt, det är bara mycket svårt att identifiera. Under den 12-årsperiod systemet funnits har till hjälpsystemet för människohandelns offer styrts endast en handfull sådana personer som man bedömt att har blivit offer för människohandel i anknytning till tvingande till brottslighet. Antalet offer

är troligen ändå betydligt högre.

Offret är rädd för straff från två olika håll

Offret som tvingats till brott är i en väldigt svår ställning. Då offret blir fast för de brott han eller hon begått kan han eller hon på grund av påtryckning och hot inte berätta för myndigheterna om sina utnyttjare. Således bestraffas offret för brotten. Offret tror att konsekvenserna av att berätta om utnyttjarna skulle vara betydligt tyngre och att dessa även kunde rikta sig mot närstående personer till offret.

Ett offer som blivit fast för brott får lätt stämpeln “vanlig småförbrytare” som orsakat sina problem själv. Om offret dessutom är exempelvis rusmedelsberoende, är det möjligt att han eller hon inte betraktas som ett särskilt trovärdigt offer för människohandel.

I fall där föräldrarna eller andra vårdnadshavare låter ett minderårigt barn som står under deras vårdnad göra exempelvis fickstölder, kan barnet uppleva att situationen är normal och vill inte och vågar inte sätta sig upp mot sina vårdnadshavare. En vuxen som är beroende av en tät gemenskap och är sårbar kan hamna i en liknande ställning.

Ett offer borde inte dömas för brott

Enligt de internationella avtal som reglerar människohandeln får ett människohandelsoffer inte dömas för brott som denne tvingats till. De här bestämmelserna kan ändå inte förverkligas i praktiken om offret inte vågar berätta om sina erfarenheter och myndigheterna inte på annat sätt kan identifiera personen som ett offer för människohandel.

Läs mer på ihmiskauppa.fi

DE VANLIGASTE OFFREN I FINLAND VAR OFFER FÖR SEXUELLT UTNYTTJANDE

UNDER BÖRJAN AV 2018 HAR ETT REKORDANTAL NYA KUNDER SÖKT SIG TILL HJÄLPSYSTEMET. AV DE NYA KUNDERNA HAR NÄSTAN 40 PROCENT I FINLAND HAMNAT I FÖRHÅLLANDEN SOM VISAR TECKEN PÅ MÄNNISKOHANDL ELLER SÅ HAR UTNYTTJANDET AV DEM BÖRJAT UTOMLANDS MEN FORTSATT I FINLAND. PERSONER SOM UTNYTTJATS I FINLAND HADE VANLIGEN BLIVIT FÖREMÅL FÖR SEXUELLT UTNYTTJANDE.

År för år har allt fler eventuella offer för människohandel sökt sig till hjälpsystemet. Det är inte längre någon nyhet att kundantalet slår nytt rekord varje år.

Det som är betydande är att man under början av 2018 identifierat ett större antal personer än vanligt som uttryckligen blivit offer för människohandel i anknytning till sexuellt utnyttjande i Finland. Under början av året har man identifierat 12 personer som hänvisats till myndighetshjälp.

I Finland har man traditionellt särskilt identifierat personer som blivit offer för utnyttjande av arbetskraft. Situationen i nästan alla övriga EU-stater har varit helt den motsatta, och Finland har ofta kritiserats för att offren för människohandel i anknytning till sexuellt utnyttjande, till exempel tvingande till prostitution, inte identifieras.

Antalet offer som identifierats under första halvan av 2018 är naturligtvis fortfarande lågt jämfört med hur mycket

människohandel i anknytning till sexuellt utnyttjande det kan förekomma i Finland. De offer som inte velat söka hjälp av myndigheterna har kunnat få hjälp av organisationer som hjälper människohandelsoffer. Dessa offer som fått hjälp syns inte i statistiken över hjälpsystemet.

Många offer vågar, kan eller vill aldrig lösgöra sig från sin situation och söka sig till parter som tillhandahåller hjälp. Det är möjligt att offren och deras närmaste utsätts för utpressning, påtryckning och hot, vilket förhindrar dem från att söka hjälp. En del av offren identifieras aldrig och de får inte information om den hjälp som tillhandahålls.

Antal utnyttjade i Finland 30

Under början av året tog man upp 76 eventuella offer för människohandel som kunder i hjälpsystemet. Av dessa hade utnyttjandet i 30 fall skett antingen delvis eller i sin helhet i Finland. Man bedömde att 10 personer i Finland utsatts för människohandel i anknytning till utnyttjande

av arbetskraft eller relaterade brott. Fyra personer bedömdes ha tvingats till äktenskap. Även fyra personer bedömdes ha blivit föremål för något annat slags utnyttjande i anknytning till människohandel, till exempel tvingade till brottslighet.

Av de personer som blivit utnyttjade i Finland hade cirka en tredjedel befunnit sig i Finland utan laglig uppehållsrätt då utnyttjandet inträffade. Grunden till den olagliga vistelsen var ändå endast sällan ett negativt asylbeslut som personen fått.

Även antalet asylsökande uppgick till en tredjedel av de personer som utnyttjats i Finland. För många av dessa hade asylprocessen redan framskridit till besvärskedet. En tredjedel av de personer som fallit offer i Finland hade redan antingen ett uppehållstillstånd i Finland, vanligen på grund av arbete eller familjeband, eller så var de finländska medborgare eller medborgare i ett annat EU-land.

76 NYA KUNDER, AV VILKA SEX ÄR MINDERÅRIGA

Siffrorna högre än under tidigare år

Till hjälpsystemet föreslogs under början av 2018 totalt 115 personer, av vilka 76 upptogs som kunder i hjälpsystemet. Fem förslag väntar fortfarande på ett avgörande. Förra året mottog man 88 förslag och 55 nya kundrelationer uppsköt. År 2016 gjordes 74 förslag och 45 nya kunder upptogs.

De nya kunderna som upptogs i början av 2018 representerar 29 olika nationaliteter. Av de nya kunderna är sex minderåriga.

Migration och utländskt påbrå riskfaktorer

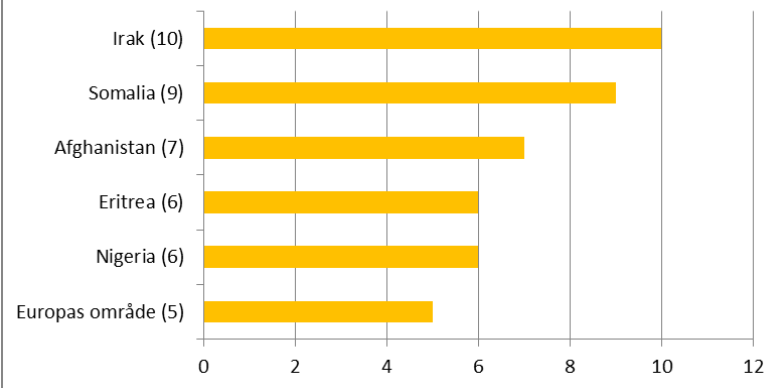
Av de nya kunderna hade endast knappt en fjärdedel blivit offer för människohandel i sitt eget hemland, även om utnyttjandet av vissa personer eventuellt hade börjat i hemlandet och fortsatt utomlands. Av de personer som blivit offer i Finland var nästan alla medborgare i en annan stat än Finland. Totalt hade 76 procent av de nya kunderna blivit offer för människohandel utanför sitt hemland.

Enligt statistiken över hjälpsystemet verkar det som om personer som flytt sitt hemland på grund av svåra förhållanden är utsatta för en stor risk för att bli föremål för människohandel.

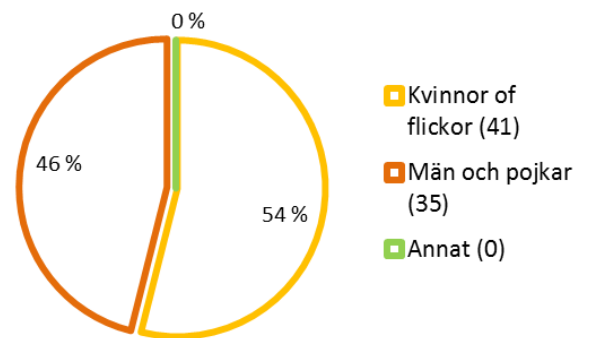
Dessutom hade en stor del av de nya kunderna blivit föremål för utnyttjande då de begett sig utomlands för att söka arbete eller med löfte om arbete. En liten del hade begett sig utomlands för att bedriva prostitution men hamnat i förhållanden som visar tecken på människohandel.

STATISTIK ÖVER DE NYA KUNDERNA 1.1—30.6.2018

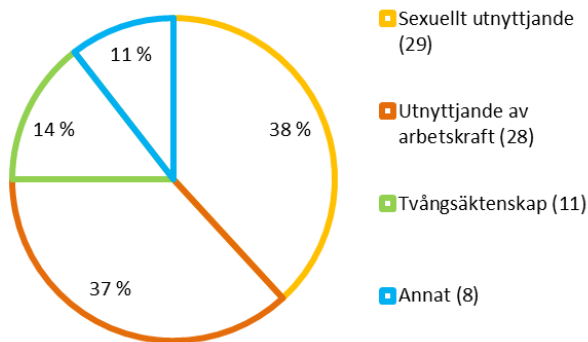
Nya kunder (76): de vanligaste nationaliteterna

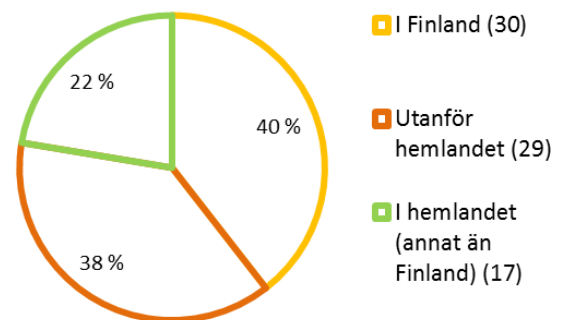
Könsfördelning - nya kunder (76)

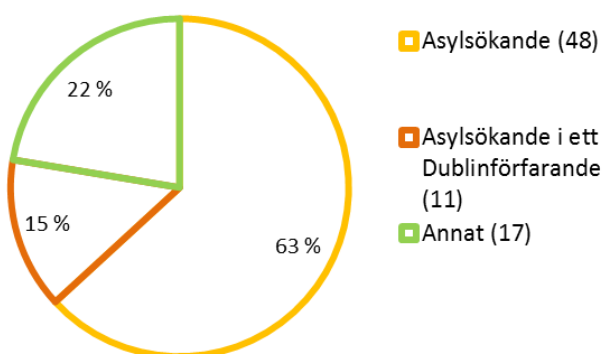
Form av utnyttjande (76)

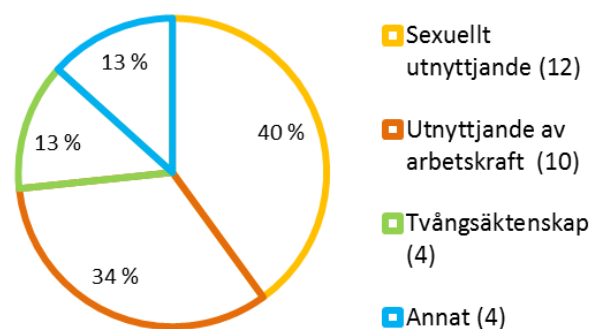
Plats för utnyttjandet (76)

Vistelsestatus (76)

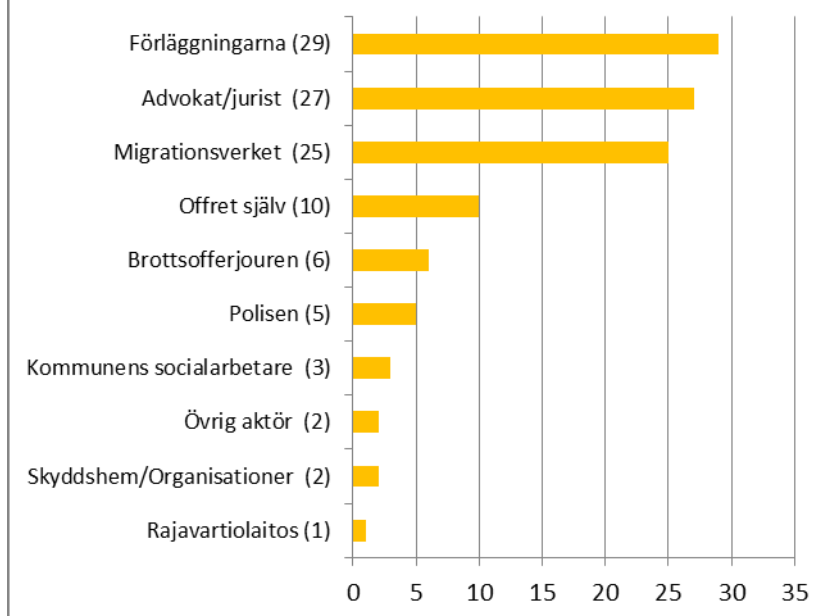

Antal utnyttjade i Finland (30)

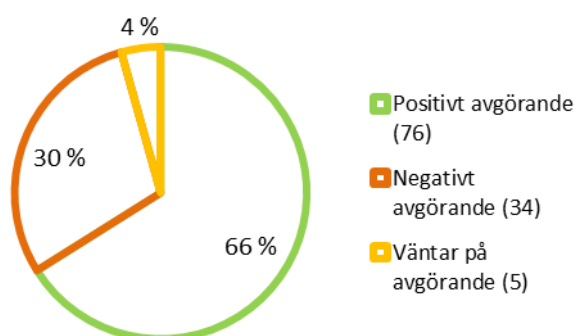

DE HÄNVISADE MÄNNISKOHANDELSSOFFER TILL HJÄLPSYSTEMET

Aktörer som hänvisat offer till hjälpsystemet 1.1–30.6.2018

Avgöranden till förslag (115)

Jurister betydande identifierare

Advokater och jurister har blivit en betydande grupp då det gäller att identifiera eventuella människohandelsoffer och hänvisa dem till parter som tillhandahåller hjälp. Offret kan ofta ha sökt rättslig hjälp i Finland för de problem han eller hon upplevt, varvid en jurist/advokat har identifierat honom eller henne som ett eventuellt offer för människohandel. Rättegångsbiträdena identifierar också många tecken på utnyttjande som skett utanför Finland.

Vid Migrationsverket och förläggningarna har man fortsättningsvis gjort många förslag om att ta upp personer som kunder i hjälpsystemet. Förslagen som Migrationsverket framlagt gäller vanligen personer som utnyttjats utanför Finland. Vid förläggningarna identifierar man såväl personer som utnyttjats i Finland som utomlands.

Det är också betydande att tio eventuella offer för människohandel har själva hittat hjälp. Hjälpsystemet önskar att den förnyade webbplatsen manniskohandel.fi för sin del påverkar att den här siffran stiger i fortsättningen.

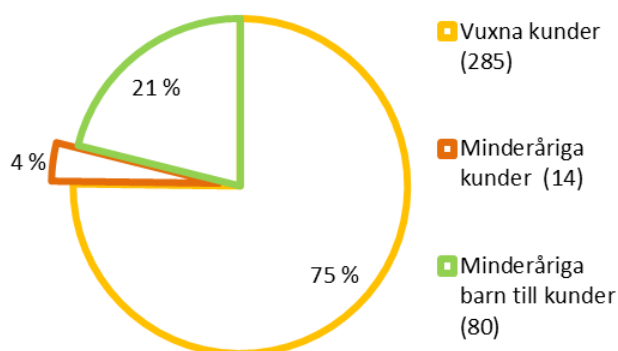
ALLA KUNDER I HJÄLPSYSTEMET 30.6.2018 - REKORDANTAL

Rekord slås även i år

Det totala antalet kunder i hjälpsystemet är större än någonsin tidigare. Antalet kunder i systemet är 299. Antalet barn till kunder i systemet är därtill 80, varvid tjänsterna omfattar totalt 379 personer. Vid tidpunkten för publicering av den här situationsöversikten har siffran ökat ytterligare.

Av kunderna är 119 män eller pojkar och 180 kvinnor eller flickor. Av kunderna är 14 personer minderåriga, även om totalt 40 av de nuvarande kunderna har tagits upp i systemet då de var minderåriga.

Personer som omfattas av hjälpsystemets tjänster 30.6.2018 (Totalt 379 personer)

HJÄLPSYSTEMETS PERSONAL

I hjälpsystemet arbetar tre professionella socialarbetare och fyra överinspektörer. Tjänsteplatserna för socialhandledarna i systemet är förläggningen i Joutseno samt förläggningen i Uleåborg. En ny socialarbetare har inlett sin tjänstgöring i hjälpsystemet 1.6.2018. Arbetarens tjänstgöringsort är Helsingfors. Hen gör kundarbete i hjälpsystemet tillsammans med socialhandledarna. Överinspektörerna arbetar både i Helsingfors och Joutseno.

På sommaren 2018 arbetar även en högskolepraktikant i hjälpsystemet på den administrativa sidan.

Både överinspektörerna och de professionella socialarbetarna utför mobilt arbete och reser runt om i Finland i kundärenden, de utbildar folk och talar och diskuterar i olika nätverk och vid olika evenemang om fenomen och frågor som

anknyter till människohandel.

Även direktören vid förläggningen i Joutseno samt hälsovårdaren som sköter kundernas ärenden och ger konsultationshjälp till hjälpsystemet gör en betydande arbetsinsats för hjälpsystemets verksamhet. Även projektchefen för IHME-projektet tjänstgör som en del av hjälpsystemets team.

KONTAKTUPPGIFTER

Mer information ger:

Överinspektör Katri Lyijynen

TFN 02954 63 223

Överinspektör Terhi Tafari

TFN 02954 63 240

Direktör Jari Kähkönen

TFN 02954 63 210

Mer information om IHME-projektet ger:

Projektchef Veikko Mäkelä

TFN 02954 63 171

Informationsnummer 24/7:

029 54 63 177

HJÄLPSYSTEMET
FÖR OFFER FÖR MÄNNISKOHANDEL

ihmiskauppa.auttamisjarjestelma@migri.fi

WWW.IHMISKAUPPA.FI

 [@ihmiskauppa_fi](https://twitter.com/ihmiskauppa_fi)